

Whakahaerenga!Ka pa ki nga kawanatanga katoa.

Me tika te tangata!Ka kawea mai e te kawanatanga te tika! Ka tautokohia e te Kaitiaki Tiaki Tiaki 2 nga taumata e rite ana nga kanohi Te kawanatanga, wairua(Klan, Orackle), tōrangapū(Paremata Porowini, Kaunihera Shire).Ka tae mai te mana whakahaere ma nga kaitono maha 1stkua hipa te pou i pootitia.

Ko te mana whakahaere ka puta mai i te komiti whakangao riterite.
Ko te rangatira a 1 ko Tiranny!He tika te mana whakahaere a te komiti kua pootihia.

He riterite nga kanohi o te komiti mo He me She.Ko te Huihuinga he komiti pooti o 7 He, 7 She who form the 'Klan'. Ko 7 He, 7 He komiti kua pootihia te Oratory, nana nei te 'Orackle'. E rua nga pooti a te Kaunihera o Shire(1 ia, 1 ia)+ 3 Ko e kau fakanofo 'oku nau tu'u 'a e 'Council'.Ko te Paremata ko nga pooti 35 He, 35 She. Ko enei i pooti ka pootihia 7 He, 7 Wahine hei Kawanatanga.

E hiahia ana te kawanatanga ki te kawenga takohanga.Ko te Kawanatanga te hanga Ture(Ture), ture(arataki)me te whakamana i enei ture. Ko nga ture e pa ana ki te Tika Tangata me te kaha o te Moral.Ka whakatauhia e te mana ture ka tukuna e te Pono nga rerenga whakahau Whakaora me te utu tika hei hoatu i te Tika!

Te Whakahaere Torangapu

I muri i te whakaturanga Porowini ka wehea kia 35 nga rohe torangapu.Ka pooti ia takiwa ia 4 tau(Quattro years NAtm)1 He 1 ia ki te Paremete mo te 4 tau. Ka pootihia nga rangatira hei tangata takitahi, kaua hei roopu(rōpū tōrangapū). Ko te kaitono(Ko ia, ia)ko te nuinga o nga pooti ka pootihia.Ko te 70 i pootihia ko nga Rulers. Ko nga Rangatira kare i whakaoti i te wahanga ka whakakapia e te tangata whai pooti teitei ake.

Ko wai hei kaitono?A Kaore ia i teina ake i te 35 neke atu ranei i te 70. He matua, he matua ranei. He pai te hinengaro me te tinana.He kaimahi. Kaore ano kia oti i te Whakahoutanga whare herehere. Kaore e pa ana ki te hauatanga(whakakino tamariki, ira tangata rangirua, ira tangata kotahi). Karekau he matauranga o te Whare Wananga. Kaore e taea e tetahi mema o te Universe Custodian Guardians te tu mo te pooti ki te Paremata. Engari ka taea e nga Kaitautoko.

Rangatira 1stwhiriwhiria 1 Ko ia me 1 ia.Ka noho raua tokorua hei Kaiture. Ko te 1 he nui ake te pooti ka noho hei 'Tumuaki' me tetahi atu hei 'Kaiwhakahaere Kaitiaki'(hei tauira, Ko ia te Tumuaki, ko ia te Kaiwawao Ruler).Ko te nui o nga pooti ka nui ake te kaumatua ka eke hei Tumuaki.

Ka kowhiria e nga Kai-whakahaere he Kai-whakahaere Ture mo ia me 3 She.Ko nga pooti here ka nui ake te kaumata hei Kai-whakature.Ka tukuna e te Tumuaki, 5 Ko te rangatira(Taiao, waho, roto, matauranga, Shire)me te 1 Puka Kaute Kaute. Ko te Porowini kei te whakahaere inaianei.Ka pootihia te Paremete e te hunga kore utu hei painga mo te iwi, mo te taiao me te whakatutuki i te Porowini Destiny: Te torotoro mokowhiti me te koroni.

Kaore e taea te whakatikatika i nga Ture Paremete e tukuna ana engari kia unuhia. Ka whai korero nga Kai-whakahaere mo te 3 meneti ki te tautoko, ki te hinga, ki te tango ranei i te Ture kua whakatakatoria.Me pooti nga rangatira ki te 'Mo', 'Whakakore', ki te 'Atete' ranei e kore e taea. Ko te kore e pooti ka kiia he pooti 'Mo'. Karekau he pooti a te Ruler Umpire. Ka whakamanahia te ture me nga pooti 36 Mo' ma te pooti huna.**Tuhipoka!**Ko te Ture kua paahitia ka pa ki te ra e whai ake nei, ka hoki mai ranei. Ko te Ture i rahua, kua unuhia ranei ka taea anake te whakaatu ma te ahua rereke.

Ka noho te Paremete i roto i te ono marama(2, 4, 6, 8, 10, 12)o te tau.I tetahi tau pooti(Quattro)ka tu te pooti i te ra whakamutunga o te 1st marama(Whetu).Ka timata te pooti hei te marama 13(Solar)o te tau o mua. Ka pau i te wa o te kapenga ka haere tonu i te marama Whetu tae noa ki te ruand te ra whakamutunga o te marama. He mamati noa te panui. Kao(pearangi, mēra paraurehe, ...) pepa(he whakaiti i te para, he whakaora rakau,..), kaore he huihuinga.

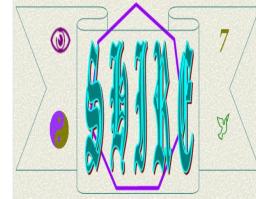
Ko te Ruler Umpire te heamana o te Paremata, te whakahaere i te Paremata me nga pooti.Ka whakatewhatewha i nga mahi pirau a te Kawanatanga, te hara, te koretake. I hiahariatia ka timata te whakawakanga.Ko te Kaiwawao te whakahoki ki te Paremete ehara i te Kawanatanga. Ka whakakapia he Kaitiaki Kawana kua kore e kaha ki te Kawana Nui o te Paremata.

Kāwanatanga

Ka whakarato te Kawanatanga i te haumarutanga o waho, o roto hoki, ka nui te wai inu, te nui o te kai kai, te whakamarumaru whakamarumaru, te tiaki hauora kore utu , te matauranga kore utu, te mahi utu, te whakaute me te mutunga.Ka tautoko te kawanatanga i te roopu whanau(Ko ia, ia, e 3 nga whanau ora)Taratahi: te whakakino tamariki, te takatāpui, te ira tangata, te akiaki i te noho hapori. Ka tautoko i te tipu o te taupori ki te whakatutuki i te Whainga o te Tangata: te torotoro me te nohonga o Mokowā.Ko te kawanatanga e rua nga taumata: te pokapū(Powini)me te rohe(Shire).

Ka whakatinanahia e te Kawanatanga Porowini nga ture o mua me te timata i nga ture hou.Ka whakamahia e te Kawanatanga te 'Ture-Gover Manifest' hei aratohu. Ko nga ture kua whakaeta e te Paremete ka huri hei 'Provincial-Law', ko nga ture kua whakaeta e 'Shire-Law'.**Ko nga ture me kawe mai, ka puta mai ranei ki te kawe mai i te 'Justice'.**

Ka hangaia e te Kawanatanga Porowini he 'Shire', ma te whakamahi i tetahi tauira e whai ana i te rahi o te rohe me te kiato taupori.Ka tohua e ia kia toru nga Kaitohutohu('Kaitohutohu Nohonga', 'Kaitohutohu Tikanga Ora' 'Kaitohutohu Ora')ki te 'Shire'.Ka arotakehia e te Kawanatanga Porowini nga mahi katoa a 'Shire'.

Mo te whakahaere ohaoha(**kua whakakorehia te mana motuhake, kua whakakorehia nga uniana**), ko nga utu me nga tikanga ka whakatauhia e te Kawanatanga Porowini ka arotakehia ia tau.**Hei whakatakoto tikanga me nga utu ka whakatauritea(te utu iti mo ia wiki me te whakarea).**

Tuhipoka!!Mo te pai rawa atu o te whakahaere ohaoha, he tangata whai utu te katoa.

E 7 nga tohu utu.Utu nga tohu mo nga Rangatira Paremata: **wmw x 5>Rangatira,wmw x 6>**Te Kaihautu Rangatira, Kaute Kaute, **wmw x 7>**Tumuaki Ruler, Ruler Umpire. Ka puta nga Rangatira i te Paremete ka mutu o ratou painga.Ka hoki ano ki o raatau utu o mua.

Ka tohua e te Kawanatanga Porowini tetahi Kai-whakawa ki te Kooti Tuhura Mokowhiti. E 7 nga Tiat i tenei kooti 1 mai ia Porowini.

Ko te Kawanatanga Porowini e noho ana i roto i nga Whare Ture i te Whare Paremata.**Ka tutaki ratou ki tetahi tepu Heptagon.**

Tika

Kia whai Ture koe me Ture, he mea hanga na te Kawanatanga me te whakamana e nga Kooti.Me whakahaere nga ture. Ko nga whakapae e takahi ana i nga Ture ka tirotirohia e te Tari o Marshall(Powini).Ko nga whakapae e takahi ana i nga Ture e tirotirohia ana e te Tari o te Sheriffs(Shire).

Ko te torotoro mokowhiti, ko te koroni me nga ture (ture) he Kōti Tuhura Mokowā(**S>XC**).**S>XC** he here mo nga Porowini katoa !!!

Ko te ture, me whiu te he, kia mau ki nga paerewa hapori(**te riterite, nga mahi hapori, nga tika hapori**), hoatu he ahua o, Ataahua. Ko nga ture hei tiaki i te hunga ngoikore, kia pono te hunga kaha!**Ko nga ture hei whakarite, kia noho tau te hapori, kia noho pai ki te taiao.**

Ture kinohe kino te kino.He ture na te Kawanatanga e tuku ana i te tokotiti ki te tango painga i te nuinga ma te pahua

(tahae), te whakamahi(haehae atu). Ko te Ture kino ka whakakorehia e nga apiha o te kooti, ka whakakapihia e te Paremete. Ka whakamanahia he ture whakamuri kia whakamatauria ano nga ture kino katoa o naianei, ka tau te whakatau whiu. Ko te Kawanatanga e whakatu ana, e tuku ana ranei i te Ture Kino.Kua pootihia i waho o te tari ka mau te kawenga, '**MSR6**'.

Te pupuri herekoreko te whenua he whenua a te iwi i murua mai i te hapori e te kawanatanga kino kino.Na ratou i tuku whenua(pupuhi)ka hokona atu ranei ki te hunga kaipahua kino(**kaiwhakaaro**). Whakakorehia te pupuri herekore, raupatuhia nga whenua rangatira katoa, nga whare kaore he utu. Kia mau ki te utu i tetahi tangata, whakahaere ranei e whai hua ana mai i te pupuri kore utu, whare whenua (**tirohia te mekameka o te kino**).**1 te Atuai** hanga te ao whenua hei whakamahi, e paingia ana e te katoa o te Tangata. Ko nga whenua herekore, ko nga whare noho motuhake kei te tawai**1 te Atua**. Ko nga waahi katoa o tenei aorangi, o tetahi atu waahi ranei o te Ao, no te hapori(Hire) mo te painga o te katoa.

Mana pupuri,Patene Ko te tono apo o te taonga hinengaro.Ka hoatu e te hapori te huarahi, te whai waahi(matauranga kore utu)ki te whakawhanake taonga hinengaro. No reira ko nga taonga hinengaro katoa he taonga hapori hei whakamahi ma te katoa!Ko te whakamahi whaiaro, ko te whai hua mai i nga taonga hinengaro kei te pahuatia te hapori he Hara! '**MSR6**'.

Te whakawhanaungatangao nga rawa hapori:Nga taputapu hiko(hau, hiko); taputapu wai(whakarewatanga, paipa, puna wai, parapara); waka tūmatanui (rohe, tawhititawhiti); te kawe waka mo te wa roa(rangi, whenua, moana, mokowhititi); Whakawhitiwhiti(ipurangi, mēra, reo irirangi, pouaka whakaata, amiorangi). Raupatuhia nga rawa hapori katoa me te kore utu. Katahi ka huri hei 'CROn'.Hamene i tetahi tangata, whakahaere ranei e whai hua ana i nga rawa a te hapori,**MSR6**Ko te mahi a te kawanatanga i nga rawa a te iwi he tahae i te hapori. Ka mau te kawenga,**MSR6**

Te takoha tangohanga taakekua whakamanahia te 'Kai Taake' e te Kawanatanga pirau.Ko te Ape Taake kei te tahae i tetahi hapori ma te whai rawa! Whakakorehia nga takoha tangohanga taake, te karo i te taake, te whakaiti i te taake,... Ko te Kawanatanga e whakahaere ana i enei taake he hara, ka whakakapihia, ka whakawakia: '**MSR6**'.

Te Mana Whakatairangakaore e whakaaetia kaore he tangata i runga ake i te whiu mo nga hara i mahia. Ka taea e nga tangata ke ki te mahi hara kaore he whiu. Ka whakakorehia te whakamaaramatanga a te iwi, ka hamenehia nga hara.

Te Huringa Ruaruaka taea e te tangata hara te haere noa me te kore Rehab.I etahi wa ko te whakawakanga, ko te whakamarumaru maminga ranei ka hua te he

Ko te whakatau 'Kaore i Hara' mo te hara i mahia. Ina watea mai he taunakitanga hou ka tika te whakawa tuarua. Ko te maataapono 'Double Jeopardy' ka aukati i tenei kia puta. Ka mutu!Kaua tetahi hara e kore e whiua. Mena ka puta mai he taunakitanga hou me whai hamene hou i nga wa katoa kia tutuki ra ano te Pono.

Ture herekaore e whakaetia karekau he rohe mo te kawenga takohanga.Me whakakapi te ture here ki te hamene. E kore rawa e taea he wa mutunga mo te kawenga takohanga.

Ko te kaupapa o nga Kooti he whakapumau i te 'Te hara', te 'korenga hara ranei' mo nga whakapae kua takahi i nga ture (Ture Porowini) me nga ture (Shire Law).Ko te taputapu ki te whakatuu, mena he pakaru, ko te whakatuu 'Te Tika'. Ka kitea te pono ma te mahi tahi ehara i te hoariri.

Tuhipoka!Ko te punaha Kooti hoariri kino, kino kua whakakapihia e: 'Just'
Ko te punaha whakawa tika, mahi tahi e whakapumau ana i te Pono!

Pono: He aha te mea i tupu? He aha te take i tupu ai? I uru mai te kuaretanga o te tangata? I uru mai te mangere o te tangata? I uru te kino o te tangata? Me pehea te tuku tika ma te utu me te whakaora. He aha nga akoranga ka taea te ako mai i tenei mahi?

Nga kootie 2: 'Te Kooti Whakawa Whakawa Porowini (PTC)', 'Rua Whakarongo a Shire (SHC)'.Ka rangona nga piira i roto i nga mea e rua. Karekau he whakawa a-iwi.Ko nga Kooti e rua e whakahaere ana i te 'Whakautu me te utu'.

Ko te 'Koti Whakataunga Porowini' te whakawa i nga keehi mena ka whakatauhia te 'Hahara' ka tukuna a 'MS R' ki te Whakanohonoho Porowini.Ko 'Shire Hearing Chamber' te whakamatautau i nga keehi mehemea ka whakatauhia te 'Hahara' ka tukuna a 'MS R' ki Shire Rehabilitation.Ko nga mahi whakaora ko te matauranga, ko te hopu rawa me te whare herehere.

Ko Marshall, Ranger me Sheriff, Sentinel te mana whakahaere Ture Porowini.He motuhake a Marshall raua ko Sheriff. Kaore ratou i tohua, i pootitia ranei. Ko nga hua o te huarahi mahi:**Te whakangungu, te wheako mahi, te whakangungu matatau, te matauranga, te whakatairanga ma te kaumatau o nga tangata e rite ana nga tohu.**

Te hauora mātauranga

Ka whakawhiwhia e te Kawanatanga Porowini te 'Mtauranga Koreutu' mai i te whanautanga tae noa ki nga Kaumatua.**Kua katia te matauranga kore Kawanatanga.**Ko te matauranga he mahi tahi i waenganui i nga matua, nga kaiwhakaako, nga rongoa.**Kei roto i te matauranga kore utu, te hauora kore utu me te ako.**Kaore he Whare Wananga.

SmeC'Matatini matauranga hauora Shire'.PHeC 'Matauranga Whakaakoranga Hohipera Porowini'.PDEc 'Powhēhita Tiaki Porowini'. CE 'Ratonga ohorere Haporī'.

Hekenga

Ka whakarōpūtia te hekenga hei wā roa(**whakataunga ano**)wa poto ranei(**haerenga, tuuruhi**).Ka taea anake te whakatau i roto i tetahi Porowini. Kei te neke i waenga i a Shires.**Whakakorenga**,**Iharaira**' ka taea anake e ratou te noho ki te 'Whenua i whakaaria mai'. Eita ratou e nehenehe e faarue i te Fenua i tāpūhia. Te mau Israela i itehia i rapaeau i te Fenua i tāpūhia, ua afaihia oioi ratou i te Fenua i tāpūhia.

1 Ko te hiahia o te Atua!!!Ka taea te haere i roto i te Porowini anake.Kua tawhito te uruwahu. Ka whakamahi te Pakihi, te Kawanatanga ranei i te Ipurangi, i te Hui Ataata ranei ki te korero ki etahi atu Porowini.

I te iti haere o nga rawa, ka piki te taupori Me whakarite nga Porowini mo te hekenga e whai ake nei, ko 'Space'.Ka whakanui ake i te Whainga o te Tangata:**Mokowā-Topao(SX)**, Koronitanga, ka noho hei kaitiaki mo te Ao tinana.

Crematorium

A**Crematorium**he whare ratonga a-iwi a porowini.Ka whakahaerehia e tenei whare he whare mate, he tomokanga mutunga me te kari.I konei ka tukuna he mate mo te hunga mate, he pai te utu me te hangarua.

Ko te kai tangata i te tinana o te tangata i mua i te wa o muri mai ranei i muri i te autopsy he moepuku he hara.Ko te kai tangata he tango i nga wahanga tinana, i nga wai o te tinana, i nga hua, i te parāoa.Ko te kawenga a te wahanga tinana:**MSR7**

Ko nga tangihanga urupa kaore i te whakaaetia na te mea e tika ana te tipu haere o te taupori ki te whakamahi i te whenua kia whai hua ake.Ko enei tangihanga ka hanga Wairua ma te kore e tuku i te Wairua. Ko nga urupa e paingia ana e te hunga elitista kino e whakaatu ana:He kawhena utu nui, he kohatu utu nui, he mausoleum whakapaipai whenua.

Ko nga rongoa kei roto i te kai ka aukati i te pirau o te tinana ka mutu te whakamahi ano i nga urupa.Ka akiakihia e nga urupa te mahi kino, te pahua, te mahi kino.Ko nga urupa kua warewarehia he kino kino,..

Karekau he urupa hou.Ka kati nga urupa o mua, ka keria. Ka tahuna nga toenga ka horahia ki runga i te kari Crematorium.Ka whakamahia te whenua mo etahi atu mahi.

Te Tirohanga mokowhiti, Te Whakanuia

Ka hangaia e ia Porowini, ka hoatu ki roto i te orbit he 'Space>Exploration tauranga'(S>Xp)..Ko nga mahi torotoro katoa i timata mai i a**S>Xp**. He taratahi ano te S>Xp mo te katoa o roto, mo nga waka e haere mai ana.Kei te hiahia a S>X ki tetahi Kooti Tuhura Mokowhiti(**S>XC**)e whakahaeretia ana e nga Porowini e 7.

